

Koncepcia mestskej časti Bratislava-Petržalka vo vzťahu k mladej generácii na roky 2010 – 2013

Materiál predkladá návrh koncepcie mestskej časti Bratislava-Petržalka vo vzťahu k mladej generácii na roky 2009 – 2013 s názvom Koncepcia mestskej časti Bratislava-Petržalka vo vzťahu k mladej generácii na roky 2009 – 2013 (ďalej len „koncepcia“). V súčasnosti sa práca s mládežou dostáva na pôdu miest a obcí, tam, kde mladí ľudia žijú, študujú, trávia svoj voľný čas. Zodpovednosť a riešenie problémov mladých je v rukách samosprávy, ktorá má záujem počúvať mladých ľudí, viesť s nimi permanentný dialóg, získavať informácie predovšetkým od nich a podporovať ich aktivity. Uvedomuje si však, že úspech tohto úsilia je závislý na samotných mladých. Tento zámer môžeme dosiahnuť plnením viacerých strategických cieľov, ktoré stanoví táto koncepcia, najmä vytýčenie smerov a možností vedenia dialógu s mladými ľuďmi tak, aby sa tento spôsob stal prirodzenou súčasťou práce samosprávnych orgánov mestskej časti Bratislava-Petržalka (MČ), pričom názor mladých bude akceptovaný ako názor partnera.

Koncepcia vychádza zo základných dokumentov, ktorými sú:

- uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 184 z 26. marca 2008 pod názvom „*Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži v Slovenskej republike na roky 2008 – 2013*“ (ďalej len „*kľúčové oblasti*“),
- zákon č. 282/2008 Z.z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Akčný plán politiky mládeže na roky 2008 – 2009, ktorý vyplýva z kľúčových oblastí
- Biela kniha o mládeži, ktorá definuje priority a piliere Európskej únie v riešení problematiky mládeže.

Tieto materiály sa chcú komplexne riešiť problematiku života súčasnej mladej generácie v duchu moderných princípov európskej demokratickej politiky mládeže. Medzi základné znaky tejto politiky patria partnerstvo generácii, solidarita a sociálna spravodlivosť, participácia mladých a akceptovanie ich požiadaviek v spoločenskom a politickom živote, začlenenia mladej generácie do rozhodovacích procesov, aktívny postoj mladého človeka ku komunite a rozvoj dobrovoľníctva. Ďalšími dokumentmi, z ktorých koncepcia MČ vychádza sú:

- Programové priority samosprávy v mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2007 – 2010, schválené miestnym zastupiteľstvom dňa 27.3.2007,
- Koncepcia rozvoja práce s mládežou v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja, základný dokument Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) k problematike mládeže v Bratislavskom kraji,
- Zásady vzťahov hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy k deťom a mládeži, ako základný dokument o prístupe samosprávy hlavného mesta SR Bratislavy k mládeži a jeho akčný plán Bratislava objektívom detí a mládeže, vykonávaný mestským detským parlamentom hlavného mesta SR Bratislavy.

Cieľom predkladaného materiálu je popis súčasného stavu (východísk) života petržalskej mladej generácie v duchu moderných princípov európskej demokratickej politiky mládeže a poukázať na problémové oblasti participácie na spoločenskom a politickom živote, voľného času, kultúry a zdravého životného štýlu detí a mládeže. Následne v dvojročných realizačných plánoch budú oblasti koncepcie rozpracovávané do konkrétnych úloh a doplnené o nové aktuálne, ako sú zamestnanosť mladých, prístup k informáciám a komunikačným technológiám, mobilita, sociálno-patologické javy a ich prevencia, mladá rodina a bývanie, ale aj pomoc pri riešení zložitých životných situácií mladých zo znevýhodneného prostredia, a pod.

Charakteristika pojmov

V materiáli sa vyskytujú pojmy, ktoré sú definované v § 2 zákona č. 282/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov takto:

- *mládežník* je osoba, ktorá dovŕšila najviac 30 rokov,
- *mládež* je skupina najmenej troch mládežníkov,
- *mladý vedúci* je osoba, ktorá dovŕšila vek najmenej 15 rokov a najviac 17 rokov a aktívne sa podieľa na organizovaní mládežníckych podujatí pod vedením mládežníckeho vedúceho alebo pracovníka s mládežou,
- *mládežnícky vedúci* je osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov a riadi, organizuje mládežnícke podujatia a zodpovedá za ich uskutočnenie,
- *pracovník s mládežou* je osoba, ktorá pripravuje a organizuje podujatia alebo programy v oblasti práce s mládežou, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a je v pracovno-právnom vzťahu so zamestnávateľmi, uvedenými v § 15 ods. 2 zákona,
- *práca s mládežou* je najmä výchovno-vzdelávacia činnosť, spoločenská činnosť, informačná a poradenská činnosť pre mládež, mladých vedúcich, mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou,
- *neformálne vzdelávanie v oblasti práce s mládežou* je ďalšie vzdelávanie mládeže, mladých vedúcich, mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou organizované vzdelávacími

zariadeniami s cieľom získania nových vedomostí, praktických skúseností a zručností potrebných pre prácu s mládežou, ktoré umožňuje jeho účastníkom doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie,

- *mobilita mládeže* je najmä výchovno-vzdelávacia činnosť, spoločenská činnosť, informačná činnosť a poradenská činnosť, ktoré sa organizujú v zahraničí alebo v Slovenskej republike so zahraničnou účasťou s cieľom získania vedomostí a odborných zručností, zlepšenia jazykových znalostí a poznávania dejín a kultúry Slovenskej republiky a iných štátov,
- *spoluúčasť mládeže* je aktívne zapojenie mládeže v procese plánovania, rozhodovania a uskutočnenia podujatí a projektov v oblasti spoločenského a hospodárskeho života,
- *špecializovaná činnosť v oblasti práce s mládežou* je činnosť, ktorú vykonávajú v oblasti práce s mládežou mladí vedúci, mládežnícky vedúci, mládežnícky dobrovoľník, pracovník s mládežou a iný odborník.

I. Súčasný stav

1. Mladí v MČ Bratislava-Petržalka

Podľa INFOSTAT-u k 31.12.2007 na Slovensku bol nasledujúci stav obyvateľov:

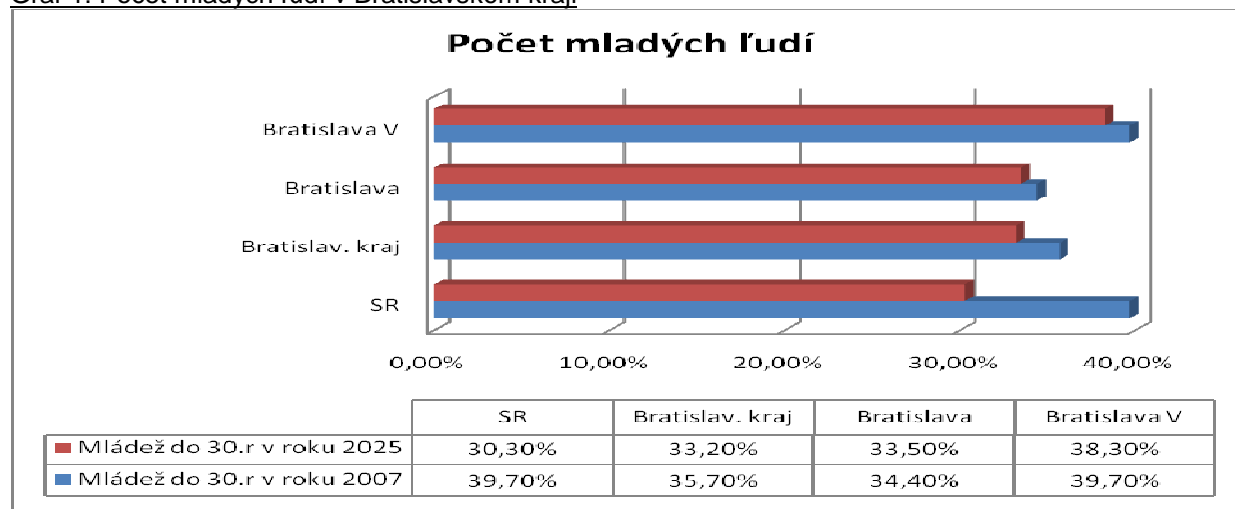
Tabuľka 1: Počet obyvateľov Slovenskej republiky k 31.12.2007

Územie	Počet obyvateľov k 31.12.2007		Prognóza Počet obyvateľov k 31.12.2025	
	spolu	od 0 - do 30 r.	spolu	od 0 do 30 r.
SR	5 400 998	2 142 682	5 521 700	1 670 700
Bratislav. kraj	610 850	217 854	641100	213 000
Bratislava	426 927	146 932	426100	142 700
Bratislava V	118 097	46 881	117300	44 900

Zdroj: INFOSTAT, Inštitút informatiky a štatistiky Slovenskej republiky

Podľa týchto údajov tvoria mladí do 30 rokov takmer polovicu obyvateľstva Slovenska. Na porovnanie vo Švédsku je iba 15 % mladých z celkového počtu skoro 10 miliónov obyvateľov. A ešte jeden zaujímavý údaj. Prognostici INFOSTAT-u odhadujú, že v roku 2025 bude v Petržalke 38,3 % mladých ľudí.

Graf 1: Počet mladých ľudí v Bratislavskom kraji

Zdroj: INFOSTAT, Inštitútu informatiky a štatistiky Slovenskej republiky

2. Mladí v miestnom zastupiteľstve

Vo volebnom období rokov 2002 – 2006 boli v poslaneckom zbore MČ Bratislava-Petržalka dvaja mladí poslanci. V nasledujúcom volebnom období rokov 2007 – 2011 sa zvýšil počet poslancov do 30 rokov na desať. V jednotlivých komisiách Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka pôsobi v súčasnosti ďalších sedem členov – nie poslancov vo veku do 30 rokov.

3. Aktivity MČ v oblasti starostlivosti o deti a mládež

Samospráva sa podieľa rozhodujúcou mierou pri riešení problémových oblastí deti a mládeže v MČ vo viacerých rovinách:

3.1 Miestne zastupiteľstvo

Na svojich zasadnutiach rieši koncepčné materiály v oblasti školstva, mládeže, športu, voľného času, bývania mladých rodín, napr.: pridelovanie nebytových priestorov pre neziskové organizácie ako priestory hodné osobitného zreteľa, ktoré pracujú s deťmi a mládežou, projekty verejných detských ihrísk, revitalizácia školského areálu ZŠ Budatínska 61, projekt Teenplace – ihriská pre staršiu mládež, Zelené chodníky pre nemotorovú dopravu a podobne. Dôkazom ich snahy hľadať a riešiť témy mladých v Petržalke je aj 22 uznesení týkajúcich sa mladých v MČ v roku 2008, čo predstavuje 13,5 % z celkovo 162 uznesení. MČ je vlastníkom 4 športových hál na Wolkrovej, Znievskej, Prokofievovej a Gercenovej ulici, ktoré uznesením miestneho zastupiteľstva prenajala za účelom vytvárania podmienok pre športovo-rekreačné účely a s tým spojené činnosti pre obyvateľov Petržalky, ktorú využívajú najmä mladí.

3.2 Komisie miestneho zastupiteľstva

Na svojich zasadnutiach komisie - komisia školstva, komisia kultúry, mládeže a športu, komisia bytová a sociálna riešia zväčša problematiku mladých ľudí z pohľadu vzdelávania, voľno-časových aktivít, sociálneho postavenia a zázemia mládeže. Rozdeľujú aj finančné prostriedky z rozpočtu MČ na podporu činnosti právnických osôb (neziskové organizácie, občianske združenia a pod.) pre mladých ľudí, ktoré takúto činnosť pre mládež a s mládežou vykonávajú. Kompetenciou týchto komisií je aj návrh na pridelovanie nebytových priestorov vo vlastníctve MČ pre činnosť neziskových organizácií za symbolické nájomné ako priestory hodné osobitného zreteľa, čím MČ umožňuje týmto organizáciám vykonávať svoju činnosť a tak ich priamo podporuje. Ich rokovania sú prístupné návrhom verejnosti.

3.3 Miestny úrad

Miestny úrad prostredníctvom svojich oddelení participuje v rôznych oblastiach života mladých v Petržalke.

- a) **Starosta a kancelária starostu** priamo komunikuje s mladými, ktorí využívajú i dni otvorených dverí, prijímajú návštevy mladých predstaviteľov mládežníckych organizácií, zástupcov stredoškolských parlamentov a zabezpečuje priamy kontakt s oddeleniami miestneho úradu. Koordinuje aj aktivity v oblasti mládežníckej politiky mestskej časti s cieľom vzájomne sa informovať o svojich aktivitách a spolupracovať na spoločných podujatiach.
- b) **Oddelenie školstva, kultúry a športu** (OŠKaŠ) napĺňa úlohu zriaďovateľa základných škôl (ZŠ), materských škôl (MŠ) a školských zariadení (ŠZ), prostredníctvom ktorých zabezpečuje formálne aj neformálne vzdelávanie. Prostredníctvom škôl, školských klubov detí a školských stredísk záujmovej činnosti organizuje neformálne vzdelávanie cestou množstva záujmových útvarov - krúžkov, mimoškolskej vzdelávacej činnosti, ako sú exkurzie, výlety, návštevy kultúrnych a spoločenských podujatí a pod., ale aj prípravu celoškolských a celopetržalských kultúrnych a športových podujatí. Školy podporujú v tejto činnosti i rozvoj talentov. Podporou iných organizácií a občianskych združení v priestoroch školy napĺňajú ciele neformálneho vzdelávania detí a mládeže. OŠKaŠ pravidelne sleduje a vyhodnocuje ponuku záujmovej činnosti škôl, % zapojenia žiakov do záujmových činností poskytovaných školou a iniciuje vznik nových ponúk pre žiakov.

Ďalšou z významných funkcií školy je špeciálna starostlivosť o žiakov zdravotne oslabených so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na základe úzkej spolupráce výchovného poradcu školy, školského špeciálneho pedagóga alebo školského psychológa s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Petržalke a v spolupráci s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva na Žehrianskej ulici 9.

Oddelenie organizuje a tiež participuje pri organizovaní športových a kultúrnych podujatí pre deti a mládež na území Petržalky. Významné sú najmä *Dni Petržalky*, ktoré sa konajú vždy v lete (v máji a júni) na území celej Petržalky - v kultúrnych zariadeniach, na dostihovej dráhe – štátnom závodisku, na športoviskách, v školách, na uliciach Petržalky. Oblúbená je aj *Vianočná Petržalka*, sprievod rozprávkových bytostí, rozdávanie darčiekov a sladkostí deťom na uliciach zimnej Petržalky. Tradične zorganizoval už dvadsať tri ročníkov medzi petržalskými školami mimoriadne oblúbenej futbalovej súťaže *PENALTA* (PEtržalské NÁLezisko TAlentov). Prebieha aj projekt *Petržalské zábavné súťaže* na základných školách, v rámci ktorého školy v súčinnosti so spolupracujúcimi športovými klubmi a organizáciami pripravujú športové súťaže pre žiakov a ich rodičov v postupne obnovovaných športoviskách školských areálov základných škôl – Petržalský šíp, Zaďunajský Wimbledon, volejbal na piesku, Petržalský uličný basket, vybijaná na piesku a iné. OŠKaŠ eviduje zoznam organizácií, ktoré pracujú s deťmi a mládežou v Petržalke a komunikuje s neziskovými a športovými organizáciami, pomáha v ich činnosti smerom k mladej generácii.

- c) **Oddelenie sociálnych vecí** sa zaoberá oblasťami sociálneho charakteru vo vzťahu k deťom a mládeži a to najmä sociálnou starostlivosťou o rodiny s deťmi, poradenstvom v sociálnej problematike rodiny, ochranou detí, finančnou výpomocou rodinám s deťmi, poskytovaním dotácií na stravu a školské potreby pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia a sú i náhradnými príjemcami prídavkov na deti z rodín, ktoré zanedbávajú starostlivosť o deti. V rámci týchto oblastí pôsobenia organizuje priamo akcie a podujatia pre deti a mládež k MDD, Vianociam, organizujú letné tábory a pod. Pri organizovaní takýchto podujatí spolupracujú s viacerými neziskovými organizáciami, medzi ktoré patria občianske združenia Ulita, Odyseus, Kaspian, Yeti, Pre radosť, Lepší svet a iné. V oblasti ochrany detí sú to najmä Sanatórium AT (drogové závislosti), Nádej – centrum ohrozených detí, detský domov Studienka.
- d) **Bytové oddelenie**, ktoré sa v projekte Byt mladej rodiny zaoberá riešením problému bývania za podmienok určených štatútom. Základným predpokladom je, že aspoň jeden z manželov je Petržalčan, t.j. má trvalý pobyt v MČ Bratislava-Petržalka najmenej päť rokov.

3.4 Žiacke parlamenty základných škôl

V základných školách v Petržalke sú ustanovené i žiacke parlamenty, v ktorých pracujú zástupcovia jednotlivých tried školy. Vedú ich koordinátori žiackych parlamentov z radov učiteľov, ktorí sú pre nich poradcami v uplatňovaní ich návrhov a podnetov. Sú organizátormi celoškolských podujatí, aktivizujú svojich spolužiakov na živote školy, ale i na zapojení sa škôl do hnutí Deň narcisov, Hodina deťom, Biela pastelka a pod. Podieľajú sa významne i na organizovaní celopetržalských podujatí v koordinácii OŠKaŠ, ako sú oslavy MDD, projekt Zebra a Petržalská hviezdička. Učia sa byť aktívnymi iniciátormi a organizátormi podobných akcií.

3.5 Žiacke parlamenty stredných škôl

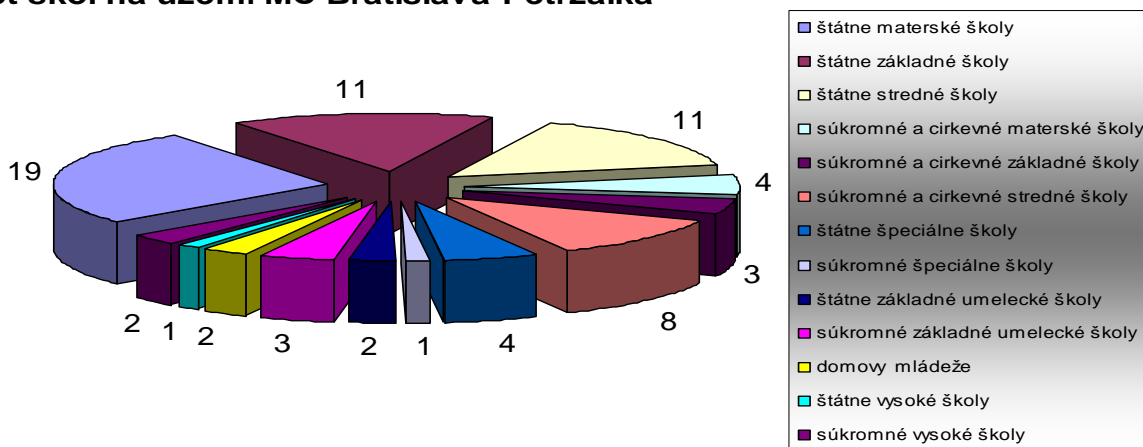
Existencia žiackych (študentských) parlamentov na stredných školách v Petržalke sú významnou platformou na formovanie názorov a postojov mladej generácie. Sú samosprávnymi orgánmi žiakov a ich zástupcovia jednotlivých stredných škôl sú členmi rady školy a súčasne ich predsedovia sú aj poradným orgánom starostu MČ. Pravidelné stretávanie sa so starostom umožňuje ich zástupcom predniesť svoje pripomienky, názory a nápady aj na pôdu samosprávy. Z týchto podnetov vznikli viaceré významné aktivity v prospech mladých v Petržalke, ako sú obnova detských ihrísk, revitalizácia bývalých ihrísk vo vnútri sídlisk, tzv. „Teenplace“ pre staršiu mládež, obnova a výstavba systému ciest pre nemotorovú dopravu pod názvom Zelené chodníky.

4. Stredné a vysoké školy v MČ

V územnej pôsobnosti MČ Bratislava-Petržalka je aj nemálo stredných škôl, ktoré patria do zriaďovateľskej pôsobnosti vyššieho územného celku - Bratislavského samosprávneho kraja. Štátnych stredných škôl sa v Petržalke nachádza 11, súkromných a cirkevných 11, dva stredoškolské študentské internáty a jedna štátna a dve súkromné vysoké školy. Problematiku stredoškolskej a vysokoškolskej mládeže v Bratislave komplexne rieši materiál Konceptia rozvoja práce s mládežou v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja. MČ Bratislava-Petržalka rieši podnety mladých z tejto vekovej kategórie ako podnety obyvateľov, alebo mládežníckych neziskových organizácií, prípadne už spomenutých zástupcov stredoškolského parlamentu.

Graf 2: Počet škôl v MČ Bratislava-Petržalka

Počet škôl na území MČ Bratislava-Petržalka

Zdroj: Štatistické materiály oddelenia školstva, kultúry a športu MÚ Bratislava-Petržalka

5. Pôsobenie neziskových organizácií v MČ

V MČ pôsobí viac ako päťdesiat neziskových organizácií, ktoré sa zaoberajú kultúrnou, športovou i sociálnou činnosťou pre mladých a s mladými. Tieto občianske združenia, neziskové organizácie, kluby a tiež neformálne skupiny mladých ľudí sú významnou súčasťou starostlivosti o mládež v Petržalke. Ich činnosť je založená na dobrovoľníctve, ktoré sa v súčasnosti stáva vysoko ceneným. Umožňuje deťom a mládeži venovať sa svojim záľubám, ale často ich práve k tomuto záujmu o danú činnosť priláka a ukáže im veľmi zmysluplný spôsob trávenia voľného času. Veľkou devízou neziskových organizácií je ich snaha o neformálne vzdelávanie svojich členov. Jednotlivé oddelenia miestneho úradu aktívne pomáhajú neziskovým organizáciám pri ich činnosti poskytovaním priestorov, dotáciami na ich činnosť a priamo na ich aktivity s deťmi a mládežou, poradenskou službou,

6. Možnosti pre voľný čas

Na území Petržalky majú deti a mládež rôzne možnosti pre trávenie voľného času. Na športovanie nájdu možnosti v záujmových útvaroch škôl a centra voľného času, v centrách, či športových kluboch v tradičných športoch ako je futbal, basketbal, volejbal, hádzaná, tenis, stolný tenis, plávanie, veslovanie a kanoistika, zjazd na divokej vode, karate, joga a pod., ale i v netradičných, ale veľmi rýchlo sa šíriacich ako floorbal, hokejbal, futsal, a iné. Kultúrno-spoločenské aktivity môžu deti a mládež vykonávať vo folklórnych a tanečných súboroch a tanečných školách, turistických kluboch a organizáciách, organizáciách zabezpečujúcich a ponúkajúcich činnosť počas školských prázdnin, a iné.

V Petržalke pôsobí viac ako pätnásť neziskových organizácií, ktoré sa zaoberajú deťmi a mládežou zo sociálne málo podnetného prostredia, z neúplných a chudobných rodín a z okrajových skupín spoločnosti napr: Kaspian, Laura, Ulita, Slovenský skauting, a iné. Pomoc týmto deťom a mladým ľuďom je veľmi žiaduca najmä vzhľadom k tomu, že spoločnosť - štát často nemá adekvátne mechanizmy na účinnú pomoc tejto skupine mladých a zo svojej pozície si často ani nevie nájsť cestu k tejto neustále sa zväčšujúcej skupine mladých ľudí. Spomenutá činnosť a tým aj samotné neziskové organizácie preto hrajú nezastupiteľnú rolu aj v komunálnej politike a podpora ich činnosti je potrebnou súčasťou politiky samosprávy vo vzťahu k mladej generácii.

II. Metódy zisťovania potrieb a očakávaní mladých v MČ

Na zistenie potrieb mladých ľudí pred spracovaním návrhu koncepcie sme využili viaceré metódy zberu informácií od občanov a hlavne mladých ľudí z Petržalky:

- dotazníky zisťujúce názory mládeže na kvalitu života v Petržalke uverejnené v Petržalských novinách (PN) v novembri 2008
- besedy a diskusie na základných školách v novembri 2008
- besedy so zástupcami občianskych združení (OZ) a neziskových organizácií (NO) v novembri 2008 v chránenej dielni Lepší svet na Osuského.ul v Petržalke
- stretnutia so zástupcami žiackych parlamentov stredných škôl v decembri 2008
- stretnutia so zástupcami žiackych parlamentov základných škôl v januári 2009
- spolupráca s miestnymi mládežníckymi NO a OZ
- komunikácia s mládežou na základe otázok mladých ľudí smerovaných priamo na MÚ
- výzvy a dotazníky na web stránke MČ www.petrzalka.sk
- rozhovory s mladými členmi komisie kultúry, mládeže a športu

Všetky tieto podklady sme spracovali v priebehu januára a februára 2009 a slúžili na vytýčenie zámerov a cieľov koncepcie práce s mládežou v MČ. Po spracovaní viac ako 400 odpovedí a vyjadrení názorov sme získali škálu problémových oblastí, ktoré prislúcha MČ riešiť.

III. Problémové oblasti podľa mladých ľudí z Petržalky

Veľa podnetov bolo definovaných počas Európskeho týždňa mládeže, ktorý vyhlásila Európska komisia (EK) v novembri 2008 v celej Európskej únii (EÚ). Modifikovaný dotazník bol doručený 600 respondentov - mladých ľudí, stredoškolákov a ich návratnosť bola 58,3 percentná (vrátilo sa 350 dotazníkov) v čase od 10.11 – 15.12.2008

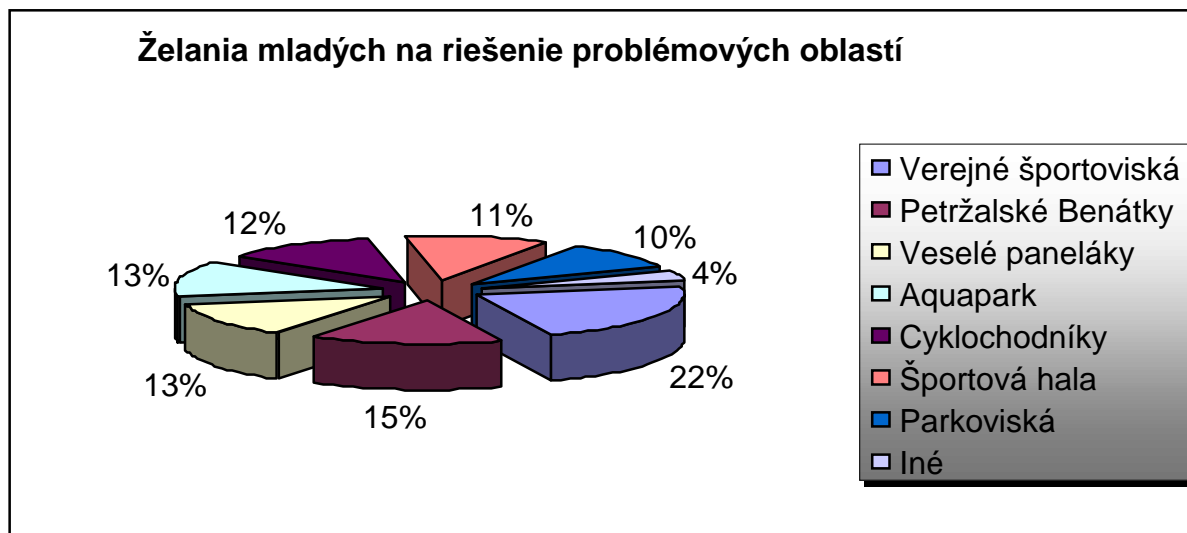
Problémové oblasti:

- **verejné športoviská** – nedostatok funkčných zariadení a plôch pre šport vo vnútri sídlisk na uličný futbal, basketbal a volejbal, nedostatok lavičiek a prístreškov pri športoviskách,
- **ihriská pre deti** – ich nefunkčnosť, požiadavky na osadenie nových hrových prvkov, lavičiek, košov, ohradenie proti zvieratám, na bezpečnosť a starostlivosť o ne, zaznamenanie revitalizácie,
- **športovo-kultúrne centrá pre deti a mládež** – nedostatok klubovej činnosti a klubov mládeže s voľným prístupom mladých,

Tieto okruhy boli v odpovediach mladých absolútne preferované a najviac frekventované.

- Veľké zastúpenie mali aj názory na **vybudovanie oddychového parku s pešou zónou** okolo Chorvátskeho ramena po celej jeho dĺžke, vrátane jazier Veľký a Malý Draždiak. Predstava mladých je vybudovať „**Petržalské Benátky na Dunaji**“, systém kanálov a vodných plôch s rekreačno športovým zázemím (bazény, pláže, ihriská...).
- **Obnovenie fasád panelových domov** pomocou farebných úprav „**Veselé paneláky**“ - zlepšenie životného prostredia, vyhlásenie verejnej architektonickej súťaže na vzhľad panelových domov v súvislosti s revitalizáciou a zatepľovaním, so zapojením výtvarníkov a architektov.
- Postavenie verejnej **krytej plavárne – aquaparku**, často opakovaným želaním, pretože najmä v chladnom počasí a v zime nemajú obyvatelia Petržalky nijakú možnosť plávania vo verejnej plavárni.
- **Sieť cyklistických a korčuliarskych chodníkov** – revitalizovať a dobudovať sieť je tiež jedna s vysoko preferovaných požiadaviek na rekreačné športovanie v Petržalke.
- Absencia **veľkej športovej haly**, zimného štadiónu, futbalového a hokejbalového štadiónu, krytého skate-parku, bikrosovej dráhy, dráhy na skoky na bicykloch, steny pre sprejerov a pod. Mladí tiež pociťujú nedostatok športovísk a kultúrnych stánkov v Petržalke.
- Stálym problémom, ktorý pociťujú aj mladí ľudia je **nedostatok parkovísk**, pakovacích domov, plôch na parkovanie a teda parkovanie na každom voľnom „kúsku zeme“.

Graf 2: Riešenie problémových oblastí v MČ

Zdroj: Štatistické materiály oddelenia školstva, kultúry a športu MÚ Bratislava-Petržalka

V kontexte európskej politiky voči mládeži boli odpovede na dotazník EK väčšiny mladých ľudí veľmi všeobecné, nejasné, často formálne a mali veľmi malú výpovednú hodnotu. Svedčí to o veľmi nízkej znalosti našej mládeže o politike EK voči mládeži a to nabáda v budúcnosti hľadať intenzívnejšie formy propagácie, zisťovania potrieb mladých ľudí a realizácie konkrétnych projektov v tejto oblasti, napr. besedy so slovenskými europoslancami na témy o mladej generácii v EÚ. Tiež EK si kladie v oblasti politiky voči mladým za cieľ zaangažovať mládež do komunálnej, ale aj „veľkej“ parlamentnej politiky, aby sa mladí ľudia v budúcnosti stali jej prirodzenou a akceptovanou súčasťou.

Výsledky analýzy súčasného stavu a odpovedí mladých ľudí a zástupcov mládežníckych organizácií získaných v priebehu roka 2008 a 2009 na spomenutých podujatiach a akciách v Petržalke nám dáva dostatok námetov na zámery, ciele a úlohy, ktoré bude treba riešiť v MČ Bratislava-Petržalka v nasledujúcom období.

IV. Priority koncepcie na roky 2010 – 2013

1. Koncepcné zámery mestskej časti Bratislava-Petržalka

Mládežnícka politika v Petržalke bude smerovať k :

- a) väčšiemu zapájaniu mladých ľudí do riadenia života škôl, mládežníckych podujatí, ale i samosprávy,
- b) počúvaniu názorov mladých, ich vyhodnocovaniu a následnému hľadaniu cesty riešenia,
- c) vytváraní podmienok na zlepšenie kvality života a prostredia pre mladého občana v Petržalke aj na základe názorov mladých

Petržalka je aj ich priestor na život, štúdium, trávenie voľného času a oddych mladých ľudí. Preto majú nepopierateľné právo zasahovať do riešenia úloh samosprávy.

2. Ciele koncepcie mestskej časti Bratislava-Petržalka

Na dosiahnutie týchto zámerov navrhujeme v ďalšom období nasledujúce ciele:

- a) poskytnúť príležitosti na aktívne občianstvo a účasť zástupcov mládeže na spoločenskom politickom živote,
- b) viesť dialóg s mladými ľuďmi tak, aby sa tento spôsob stal prirodzenou a organickou súčasťou práce školských a samosprávnych orgánov MČ, pričom názor mladých je braný ako názor partnera,
- c) podporovať činnosť občianskych združení detí a mládeže, ako aj neformálnych skupín mládeže s cieľom zvyšovania kvality života v MČ,
- d) vyčleniť účelové finančné prostriedky na podporu aktivít a podujatí občianskych združení mladých,
- e) podnecovať mladých na participácii v riadení škôl a MČ,
- f) spolupracovať s delegátmi žiackych a študentských parlamentov a uplatňovať ich podnety a názory v činnosti škôl a v komunálnej politike,
- g) podporovať projekt Otvorená škola s cieľom rozširovať ponuky záujmových aktivít detí a rodičov v mimovyučovacom čase,
- h) podporovať mladých v účasti na vedomostných, literárnych, umeleckých a športových súťažiach a tým podporovať najmä neformálne vzdelávanie a rozvoj talentu detí a mládeže,
- i) podporovať angažovanosť škôl a občianskych združení detí a mládeže v realizácii projektových aktivít grantových programov Európskej únie v oblasti neformálneho vzdelávania a mobility mládeže,
- j) podporovať riešenia problematiky bývania mladých rodín.

Realizačný plán

3.1 Obsah akčného plánu štátnej politiky detí a mládeže na roky 2008 – 2009 a úloha obce

Medzi prioritné témy v štátnej politike detí a mládeže na roky 2009 – 2011 patria aktívny postoj mladých ku komunite, rozvoj mládežníckeho dobrovoľníctva, solidarita a rovnosť voči iným, podpora informovanosti mladých ľudí, podpora mladých v prekonávaní dôsledkov hospodárskej krízy, snaha o lepšie poznávanie mladej generácie. V čl. 5.4.1 v materiáli „kľúčové oblasti“ sa uvádza, že obec „v súlade s touto koncepciou, po zohľadnení vlastných špecifík a možností, tvorí a realizuje koncepciu práce s deťmi a mládežou na úrovni obce“. Vyberie si teda oblasti, v ktorých chce svoju koncepciu realizovať a následne ju v akčnom pláne aktualizuje na spravidla dvojročné obdobie.

Obsah materiálu „kľúčové oblasti“ stanovil pre rozpracovanie do akčných plánov štátnej politiky mládeže nasledujúce oblasti: vzdelávanie, zamestnanosť, rodina, bývanie, účasť mladých na spoločenskom a politickom živote, informácia a komunikačná technológia, mobilita, životné prostredie, voľný čas detí a mládeže, kultúra a šport, zdravie a zdravý životný štýl, deti a mládeže zo znevýhodneného prostredia a neúplných rodín, sociálno-patologické javy u detí a mládeže a ich prevencia.

3.2 Obsah realizačného plánu mestskej časti Bratislava-Petržalka vo vzťahu k mládeži

Na základe cieľov koncepcie MČ navrhujeme zaradiť a následne riešiť v realizačných plánoch MČ úlohy súvisiace s mládežou v Petržalke v týchto oblastiach:

- podpora neformálneho vzdelávania,
- podpora účasti mladých na spoločenskom a politickom živote,
- vytváranie podmienok na zvyšovanie kvality života, životného prostredia, zdravia a zdravého životného štýlu,
- hľadanie riešení podpory bývania mladej rodiny,
- podpora neziskových mládežníckych organizácií a neformálnych skupín mladých, ktoré umožňujú kvalitné trávenie voľného času detí a mládeže,
- podpora prístupnosti získavania informácií a komunikačných technológií,
- vytvárať podmienky pre mobilitu žiakov a pedagógov v projektoch z Európskeho sociálneho fondu.

ZÁVER

Podľa schválenej koncepcie mestskej časti Bratislava-Petržalka vo vzťahu k mladej generácii bude vypracovaný realizačný plán na roky 2010 – 2011. Spoluautormi vypracovania realizačného plánu budú partneri, ktorí sa sami zaradili medzi spolutvorcov koncepcie tým, že pomáhali pri zbere podkladov a ich vyhodnocovaní. Na tvorbe koncepcie za aktívne podieľali základné a stredné školy na území MČ Bratislava-Petržalka (občianske združenia Pät'pé, Plusko), iní sa aktívne zúčastnili besied a rozhovorov na tému mládeže v Petržalke (občianske združenia Kaspian, Mládež ulice, Laura, Rada mládeže Bratislavského kraja a iné.)

Rozhodujúcou mierou, sa na iniciovaní vzniku tejto koncepcie v petržalskej samospráve podieľala IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže. Umožnili zástupcom samosprávy vniknúť do zložitého (a často svojou zložitou odrádzajúceho) systému podpory mladých v Európskej únii - na podporu mládežníckej politiky v samosprávnych celkoch, na podporu zvýšenia úrovne kvality života mladých ľudí a zvýšenia ich podielu na riadení samosprávy. Na podporu IUVENTY sa spoliehame aj naďalej. Partnermi MČ sú aj rôzne už spomenuté neziskové organizácie a občianske združenia, ktorých náplňou činnosti je ponúkať deťom a mládeži voľno časové aktivity, neformálne vzdelávanie a výchovu, pomoc, podporu a rady ako zlepšiť kvalitu života. Ich znalosti, skúsenosti a nadšenie v tejto činnosti sú i naďalej pre MČ dôležitým zdrojom poznania problematiky a pomoci pri jej riešení.

Touto koncepciou chceme osloviť aj donorov, ktorých chceme požiadať o spoluprácu na riešení a financovaní podpory práce s mládežou, pri realizácii projektov, vychádzajúcich z nej. Veríme, že aj z ich strany bude v súvislosti s touto koncepciou ochota aktívne sa podieľať na jej plnení. Na záver chceme zdôrazniť, že svoje sily v realizovaní zámerov tejto koncepcie chceme spojiť najmä s Bratislavským samosprávnym krajom, kde pociťujeme oporu a podporu v riešení problematiky kvality života v Bratislave a najmä v Petržalke, zvlášť kvality života mladej generácie.